Συνεντεύξεις

Ρωτάμε, απαντάνε!

Η Γεωργία Βελη βασάκη και ο Luis Borda στο «Μουσικόγραμμα»

26/7 / Σχολιάστε

Γράφει η Αρετή Κοκκίνου

Με τη **Γεωργία Βελη βασάκη** γνωριστήκαμε σε καλλιτεχνικό και ανθρώπινο επίπεδο πάνω από δέκα χρόνια πριν. Είχα την ευκαιρία να γνωρίσω ένα άτομο που είχε άποψη και απόλυτη συνείδηση για την πορεία ζωής και δημιουργίας που επιθυμούσε να ακολουθήσει. Αυτό απέδειξε και στα επόμενα χρόνια όπου, εκτός της μουσικής της ιδιότητας, απέκτησε ακαδημαϊκούς τίτλους σπουδών σε προπτυχιακό (**Τμήμα Ευρωπαϊκού Πολιτισμού του ΕΑΠ**) και μεταπτυχιακό επίπεδο (**Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Δημιουργικής Γραφής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας/Θέλμρνα**). Έγραψε (και γράφει) ποιήματα και θεατρικά κείμενα που παρουσιάστηκαν (και παρουσιάζονται) με επιτυχία.

Τον κ. **Luis Borda**, διεθνώς αναγνωρισμένο κιθαρίστα και συνθέτη του **σύγχρονου tango**, τον γνώρισα μέσω της Γεωργίας τον καιρό που κυκλοφόρησε η πρώτη τους δουλειά, **"Aleli – De Creta a Buenos Aires"**. Με είχε εντυπωσιάσει ο τρόπος με τον οποίο αλληλεπιδρούσαν στη σκηνή, παρακολουθώντας μια ζωντανή τους εμφάνιση στην **Αθήνα**, με τη συνδρομή -τότε και τώρα- των εξαιρετικών μουσικών, **Λευτέρη Ανδρώτη** (κρητική λύρα) και **Ανδρέα Ζιάκα** (κιθάρα).

Το άλμπουμ **"Encuentros y Despedidas"** αποτελεί μετεξέλιξη της πρώτης αυτής δουλειάς, όπου με μεγάλη επιτυχία και με υψηλή αισθητική συνδυάστηκαν ελληνικά παραδοσιακά στοιχεία με σύγχρονους latin ρίχους και ρυθμούς. Ήταν επιθυμία μου να έχω και τους δύο βασικούς συντελεστές σε μία κοινή συνέντευξη. Τους ευχαριστώ που ανταποκρίθηκαν και μας προσέφεραν μία συζήτηση, κατά τη διάρκεια της οποίας πολλά ενδιαφέροντα λέγονται για το ίδιο το album, τη μεταξύ τους συνεργασία και γενικότερα την προσέγγιση ανθρώπων και πολιτισμών.

Σε παλαιότερη συνέντευξη της Γεωργίας διάβασα το πώς συναντηθήκατε μουσικά. Θα θέλατε να μου πείτε ποια νιώθετε ότι ήταν τα κοινά στοιχεία χαρακτήρα και συναισθήματος που έφεραν κοντά τον ένα στον άλλον; Γεωργία, τι σε ενθουσίασε στο Luis; Luis, τι σε άγγιξε στη Γεωργία;

L.B.: Η γνωριμία έγινε μέσω ενός Έλληνα φίλου, του **Ηλία**, που ζει στο Μόναχο, ο οποίος μου μίλησε για τη Γεωργία και μας έφερε σε επαφή. Από την πρώτη στιγμή ένιωσα τη θετική της ενέργεια. Είναι μια γυναίκα που σγαντζάρει για την τέχνη της, όπως κι εγώ. Δεν είμαστε από εκείνους που πτοούμαστε από τις αντιξοότητες. Και οι δύο έχουμε ήδη μια μουσική πορεία, κάτι που δείχνει ότι ωτού είμαστε τελικά. Η Γεωργία είναι μια γλυκειά σπαρξη και την ίδια στιγμή πεισματάρα! Είναι πολύ εργατική, ιδιαίτερα ευαίσθητη και ακόμη, τραγουδά εξαίσια. Είμαι τυχερός που τη γνώρισα!

Γ.Β.: Από την αρχή υπήρξε μια φυσική ροή μεταξύ μας κι ας μιλούσαμε άλλη γλώσσα, κι ας προερχόμασταν από άλλες κουλτούρες, κι ας ζούσαμε σε άλλα μήκη και πλάτη της γης. Εκείνο που με γοήτευσε στον Luis, πέρα από την αξία της μουσικής του, ήταν η **ανοικτότητα** και η **γενναιοδωρία** του χαρακτήρα του, η **διάθεσή του** να γνωρίσει εκείνο που δεν γνώριζε –χωρίς πίσω σκέψεις– και να μοιραστεί ένα δρόμο δημιουργίας. Ομολογώ, βέβαια, ότι δεν είχα υποψιαστεί ότι επρόκειτο να συνεργαστώ –και μάλιστα για πολλά χρόνια– με έναν καλλιτέχνη, που έχει χαρακτηριθεί ως ένας από τους σπουδαιότερους μαέστρους, κιθαριστές και συνεχιστές του **Tango Nuevo** στον κόσμο.

Ο Luis δεν είναι μόνο χαρισματικός, αλλά και βαθειά ανθρώπινος. Έχει κοινωνικές ευαισθησίες, είναι ένας ορκισμοπότης και μαζί αγωνιστής για εκείνο που βαθύτατα πιστεύει πως αξίζει. Έκουμε, νομίζω, πολλά κοινά στον τρόπο που βλέπουμε τα πράγματα και που παρελθόμασε στην τέχνη και στη ζωή μας. Ακόμη και στα αρχικά των ονομάτων μας, αν το παρατηρήσετε, θα βρείτε μαν αντίστιξη: L.B. – Γ.Β. (Κι εγώ το πρόσεξα, καθώς έγραφα αυτή την συνέντευξη).

Θυμάμαι το υπέροχο "Aleli – De Creta a Buenos Aires", την πρώτη σας δισκογραφική συνάντηση. Γιατί επιλέξατε τον τίτλο "Encuentros y Despedidas" για τη δεύτερή σας δουλειά; (σημ. Διάβασα την υπέροχη φράση της πρώτης σελίδας του booklet).

L.B.: Επιλέξαμε αυτό τον τίτλο, επειδή, αφενός, μιλάει για τις συναντήσεις μας στην **Αθήνα**, τη **Θεσσαλονίκη**, το **Μόναχο** και αλλού, είτε για συναυλίες, για πρόβες, για ηχογραφήσεις κ.λ.π. και αφετέρου, σε μιαν άλλη διάσταση των πραγμάτων, έχω την εντύπωση ότι, μεταξύ συναντήσεων και αποχαιρετισμών, ζούμε τη ζωή μας και είναι αυτός ο τρόπος που υπάρχουμε στον κόσμο...

Γ.Β.: Θα επαναλάβω τη φράση, στην οποία αναφέρεσαι: **«Aleli, είναι ένα όνομα, ένα άρωμα, μια ιστορία, ο καρπός ενός κύκλου συναντήσεων και αποχαιρετισμών από την Κρήτη στο Μπουένος Άιρες...»**. Η ίδια αυτή φράση υπήρχε και στο πρώτο μας cd, **"Aleli – De Creta a Buenos Aires"** και χαρακτήριζε τη δουλειά μας τότε, προσωνύζοντας εκείνο που θα ακολουθούσε, το βινύλιο/cd **"Encuentros y Despedidas"**. Θα έλεγα, συμφωνώντας με τον Luis, ότι ο τρόπος που συναντηθήκαμε, συνεργαστήκαμε και συνεχίζουμε να δημιουργούμε, είναι μέσα από αυτό το πλήθος **«encuentros y despedidas»**, ή αλλιώς **«συναντήσεων και αποχαιρετισμών»**.

Ο δεύτερος δίσκος, λοιπόν, είναι μια συνέχεια της υπέροχης αισθητικής του πρώτου. Ποια ήταν τα νέα στοιχεία που νιώσατε την ανάγκη να προσθέσετε;

L.B.: Θέλαμε να δώσουμε μια καινούργια πνοή στην πρώτη μας διακογραφική εργασία και γι' αυτό προσθέσαμε νέα τραγούδια, ενώ επεξεργαστήκαμε εκ νέου κάποια από τα υπάρχοντα. Με τη συμβολή, την υποστήριξη και τη μεγάλη εμπειρία του **Γιάννη Μαυρίδη** και του **Κωνσταντίνου Αθυρίδη**, θεωρώ ότι έχουμε κάνει ένα ποιοτικό και ποσοτικό άλμα σε σχέση με την πρώτη μας παραγωγή, το **"Aleli"**, το οποίο, βέβαια, συμπεριλαμβάνεται εξ ολοκλήρου στο **"Encuentros y Despedidas"**.

Γ.Β.: Όταν το cd **"Aleli – De Creta a Buenos Aires"** εξαντλήθηκε, ολοκληρώνοντας τη συνεργασία μας με την **Enja Records** στο **Μόναχο**, ένιωσα ότι ο κύκλος δεν είχε κλείσει. Θέλαμε, όπως λέει και ο Luis, να δώσουμε κάτι ακόμη σε αυτήν τη δουλειά και επειδλόν, πίστευα ότι θα έβξε να καταγραφεί ως παραγωγή που κυκλοφόρησε και στην Ελλάδα. Προσωπικά, ήθελα να ερμηνεύσω ένα τραγούδι γραμμένο πάνω στη γραμμή του κλασσικού αργεντίνικου tango, που δεν υπήρχε στο **Aleli («Noche de Tango»)**. Ο Luis με μίσπε σ' έναν ακόμη ρυθμό που δεν γνώριζα, το **Huayno***, **έναν χορό των Ανδεων («Un poquito de amor»)** κι εγώ τον προκάλεσα με ένα από τα γνωστότερα παραδοσιακά τραγούδια της **Κρήτης**, τον **«Ερωτόκριτο»**. Με την ευκαιρία, ξαναγράψαμε την κρητική λύρα σε δύο από τα τραγούδια που προϋπήρχαν (**«Αγρίμια»** και **«Atahualpa»**) κάνοντας πιο ουσιαστική τη μουσική συνομιλία μεταξύ κρητικού και αργεντίνικου μουσικού ιδιώματος. Πέραν τούτων, θέλαμε όλο αυτό να υπάρξει και σε βινύλιο, ένα υλικό με ιδιαίτερη αισθητική αξία...

Πέραν από το προσωπικό σας καλλιτεχνικό ταίριασμα, ποια είναι τα στοιχεία που νιώθετε ότι ενώνουν τις μουσικές κουλτούρες που εκπροσωπείτε, δηλαδή, τη μεσογειακή μουσική με το Tango Nuevo;

L.B.: Στο **"Encuentros y Despedidas"** γίνεται ένας συγκερασμός διάφορων και διαφορετικών μουσικών υφών και ποιοτικοτήτων. Το **«Noche de Tango»** το έγραψα ειδικά για τη φωνή της Γεωργίας. Το τραγούδι περιγράφει κάποιον που παρατηρεί μια γυναίκα να χορεύει tango σε μια **«milonga»***. Φαντάζεται τον εαυτό του να χορεύει μαζί της και όλο το παρελθόν του, οι μακρινές του αναμνήσεις, είναι εκεί σε αυτά τα τρία μοναδικά λεπτά που διαρκεί ένα tango. Το πρότεινα ως ιδέα και ο **Κωνσταντίνος Αθυρίδης** δεν έκασε χρόνο:

Μερικές ημέρες μετά, ήταν όλοι εκεί, στο στούντιο, έτοιμοι να ηχογραφήσουμε, η **Μαρία Hristova** (τσέλο), ο **Σπύρος Ρασσάς** (πιάνο) και ο **Γιάννης Παπατριανταφύλλου** (κοντραμπάσο), οπουδαίοι καλλιτέχνες που έκαναν το «θαύμα» τους στη σύνθεσή μου!!! Εδώ το bandoneon δεν μπορούσε να απουσιάζει, καθώς το πιόχρωμό του χαρακτηρίζει το tango, παρά το γεγονός ότι πρόκειται για ένα γερμανικό όργανο. Για τούτο προσκάλεσα τον παλιό μου φίλο, **Marcelo Mercadante**, ο οποίος ζει στη **Βαρκελώνη**. Κι έτσι μαγικά γεννήθηκε η ιδανική ορχήστρα για το τραγούδι μου (Σ' ευχαριστώ, Κύριστα!).

Το αστικό τραγούδι (**Cancion Urbana**) είναι παρόν σε μουσικά θέματα, όπως το **«Aleli»** και το **«Vengáenza»**. Το **«Vivo, en San Telmo»** έχει όλα τα αφρικανικά «ρεύματα» που πρέπει να έχει μια milonga, με την πολύτιμη συνεισφορά του **Ιάσονα Γιαμιτζή** στα κρουστά. Όμως εδώ συμβαίνει κάτι ακόμη: συνυπάρχουν το bantoneon του Marcel με την κρητική λύρα, που παίζει ο αρίστευτος και πάντοτε εμπνευσμένος, **Λευτέρης Ανδρώτης**, δίνοντας στο τραγούδι ένα άγγιγμα τόσο ιδιαίτερο, που πιστεύω ότι ποτέ άλλοτε δεν έχει ακουστεί σε μια milonga τέτοιος συνδυασμός!

Στο **«Atahualpa»** η chacarera*** αναμιγνύεται με αυθεντικούς ελληνικούς παραδοσιακούς ρυθμούς. Αυτό το μουσικό θέμα, που είναι αφιερωμένο στον μεγάλο Αργεντινό συνθέτη, ποιητή και κιθαριστή, **Atahualpa Yupanqui**, μ' αρέσει να το ερμηνεύω επί σκηνής, γιατί δημιουργεί μια μαγεία που, κάθε φορά, υπερβαίνει αυτό που σκεδιάζουμε στην πρόβα, δίνοντας μια απίστευτη ζωτικότητα στην παράσταση.

Ένα «κλασσικό» ελληνικό τραγούδι, ο **«Ερωτόκριτος»**, αποδίδεται με αργεντίνικη κιθάρα και αραβικό λαούτο. Προσκεκλημένος μου εδώ είναι ένας κορυφαίος Έλληνας μουσικός, που ασκελάτα με την αραβική μουσική –έχοντας, όπως κι εγώ, ένα μουσικό υπόβαθρο που συνδέεται με το ροκ του '70– ο αγαπημένος μου φίλος, **Roman Bunka**.

Ακόμη, με αφορμή μια ωραία ιδέα της Γεωργίας, έγραψα ένα μέρος των στίχων στο **«Μέλι»**, ένα υπέροχο τραγούδι του κιθαριστή και συνοδοιπόρου στις ελληνικές μουσικές μου περιπέτειες, **Ανδρέα Ζιάκα**. Η **Ανθούλα Αθανασιάδου** έγραψε τα λόγια κι εγώ το ισπανόφωνο μέρος. Έτσι, καταφέραμε να συνενώσουμε, όχι μόνο διαφορετικά μουσικά όργανα και τρόπους, αλλά ακόμη και την ομιλούμενη γλώσσα.

Τελικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι το **"Encuentros y Despedidas"** είναι ένα αληθινό «μωσαϊκό» της μουσικής του Λατινοαμερικάνικου Νότου και της ελληνικής Μεσογείου. Είμαι ιδιαίτερα ευτυχής με το αποτέλεσμα κι ελπίζω κι εσείς να το απολαύσετε!!!

„Griechischer" Tango: Wehmut, die man singen kann

Borda und Velivasaki Trio vor 150 Zuhörern im Stadtsaal – Musik, die Kulturen verbindet und Musik als Mission

Neustitting. Es kramt in den Notenbüchern, schlichtet das eine über das andere, setzt sich und spielt. Es ist Probe im Stadtsaal. Und Luis Borda spielt seine bildschöne seelt. bezaubernd, mit perlenden Tönen, mit Tönen, die mal temperamentvoll und gleichzeitig ganz zärtlich. „Guitarra triste" heißt das Stück, das er an dem Abend also etwa 150 Zuhörern im Stadtsaal vorstellen, wird. Und das Stück ist alles andere als triste.

Luis Borda, der Mann, der ein Stück Argentinien mitbringt, ein einem griechischen Argentinier vorstellt, kann sich ganz locker pudeln lassen. Er ist ja nicht allein, da ist Georgia Velivasaki. Mit ihrer wohlschlingen Stimme ist sie ebenso zu Hause in griechischen Folk wie singt stark und auch, ist singt schmissig. Entzückend, schmeichelnd, wehmütig, mal temperamentvoll, starke Mimik, Ihr singt sie Gedichtchen von Wehmut, von Wut, von Hoffnung – und gleichzeitig Beschreibungen und geschichte vor „Schander" – der Tragödie der Flucht.

Lieder. Wenn dieses Tango Wehmut ist, die man singen kann, dann passt dazu perfekt Georgia Velivasaki. Sie singt, sie spielt Lyra, mal, die man singen kann. Sehr nur Pseudo von Luis Borda. „Ich habe Argentinien mitgebracht, ein Tango mitzing ging – und dir Jemand ist ein Griecher". Borda hat sich mit Velivasaki zusammengetan, ein Stück verschiedene und experimentiert hoch und ungewöhnlich. Und Velivasaki singt ihr vor – zum Beispiel in einem Variationen argentinischer Musik, Sertor, Alfonsina de Alejandria" zum Beispiel kombiniert an Tango, mal schwellen", erklärt ist mit Einflüssen aus Griechenland, Argentinien, ungewöhnlich, interessant.

Die kretische Geige, die Lyra, Gitarre, Bandoneon, Kontrabass, ein, der das Trio komplettiert, passt sich an, weint, lacht, tanzt und interpretiert mehr – ohne typisch tango.

Doch es ist nicht nur ein musikalischer Bogen, den Borda von Griechenland nach Argentinien schlägt, sondern auch ein ethischer. Borda hat ein Stück über das Drama von Lampedusa geschrieben, das er „Aleli" nennt, „Schande" über die Menschen, „die über das Meer kommen, die ertrinken", heißt es in den Bildtiteln, dass seine Mission Musik verbindet Kulturen, Musik ist Trost vor „Gewalt und Mauern der Ignoranz", die Menschen sind „Gefangene der Angst", heißt es nach Lieder, die gegen eine Mauer aus Unverständnis prallen" – und Musik ist Mission, Musik ist Publikum, das freut sich, ab angekündigt wird, dass man jetzt eine Pause machen kann, Musik ist Arbeit – „Vivo, en San Telmo" ist Beispiel. Auch wenn es davon gern ein Stück mehr gewesen wäre, bis — die lateinischamerikanische Musik-Verbindung wurde inspiriert durch Griechenland — Musik verbindet eben. — Ina Lambach

Γ.Β.: Καταρχάς, να μην ξεχνάμε ότι οι **Αργεντινοί** έχουν ρίζες στη θάλασσα της **Μεσογείου**, την **Ισπανία** και την **Ιταλία**. Αυτό, ίσως, εξηγεί την κοινή μας νοοτροπία, το χιούμορ, την ιδιοσυγκρασία... Δεν είναι τυχαίο δε ότι μου ταίριαξαν τα **ισπανικά της Αργεντινής** περισσότερα από αυτά της **Ισπανίας**. Η αργεντίνικη και η κρητική προφορά έχουν κάτι κοινό: **Μια ελευθερία στην εκφορά των συμφώνων, που με κάνει να νιώθω σπίτι.** Τι σχέση έχει τώρα η μεσογειακή μουσική με το τάνγκο; Μα το πάθος, τον ρυθμό, την ένταση, το νόστο...

Γεωργία, κατά δήλωσή σου, πρότεινες στον Luis την κρητική λύρα αντί του βιολιού στις δουλειές σας. Ήταν μια επιλογή που πηγάζει από την αγάπη για την ιδιαίτερη πατρίδα σου; Η Κρήτη ποτέ δε λείπει από το ρεπερτόριό σου...

Γ.Β.: Πράγματι, όσο κι αν έφυγα από το νησί πριν από 28 χρόνια, όσο κι αν δοκιμάζω και δοκιμάζομαι στην τέχνη μου, ενσωματώνοντας στοιχεία από διαφορετικά μουσικά ιδιώματα, η **Κρήτη** κατοικεί στα κύτταρά μου και χρωματίζει, κατά κάποιο τρόπο, τα βήματα και τις επιλογές μου. Ήδη, πριν γνωρίσω τον **Luis Borda**, δεν έλειπε η **κρητική λύρα** από τις μουσικές μου παραστάσεις. Ήταν ευλογία η γνωριμία και η συνεργασία μου με τον **Λευτέρη Ανδρώτη** –θα είναι τώρα δεκαπέντε χρόνια από τότε που αρχίσαμε να παίζουμε μαζί–, καθώς αναζητούσα τότε έναν κρητικό λυράρη που να τολμά να πειραματίζεται με άλλα είδη μουσικής. Βεβαίως, ο Luis είναι πάντα ανοικτός σε τέτοια πράγματα, οπότε δέσαμε!

Luis, θα ήθελα με λίγα λόγια να διηγηθείς και να γνωρίσεις στους Έλληνες αναγνώστες μας την προσωπική σου πορεία... από το Buenos Aires μέχρι το Μόναχο.

L.B.: Γεννήθηκα και μεγάλωσα σε μια γειτονιά του **Μπουένος Άιρες**. Από μικρός η μουσική με ακολουθούσε. Η μητέρα μου τραγουδούσε –όχι επαγγελματικά– και το τραγούδι της έβγαινε μέσα από την ψυχή της. Οι θείοι μου ήταν (και είναι) τραγουδιστές. Η μουσική πάντα γέμιζε το πατρικό σπίτι. Ήμουν άπακτο παιδί και -από τότε- λάτρης της μουσικής. Κάθε φορά που οι θείοι μου έκαναν πρόβα στο σπίτι μας, δημιουργούσα τέτοιο κάος, ώστε, για να μην ενοχλώ την πρόβα τους, μου επέτρεπαν να παίζω **bombo** (ένα κρουστό τυπικό στη μουσική παράδοση της Αργεντινής) κι αφού έπαιζα κάποια chacarera, πανευτυχής, τους άφηνα να συνεχίζουν χωρίς να τους διακόπτω πια. Τέτοιο ήταν το ξεκίνημά μου με τη μουσική.

Χάρη στη μητέρα μου, **Νόρα**, άρχισα να παίζω κιθάρα. Με έγραψε σε ένα Κρατικό Ωδείο κι εκεί έκανα τα πρώτα μου κλασσικά μαθήματα (σταθερή αξία για κάποιον που προτίθεται ν' αρχίσει μια «σοβαρή» καριέρα στη μουσική). Ωστόσο, παράλληλα γνωρίστηκα με κάποιους μουσικούς της **Rock**...

Μακρύ μαλλί, πορτοκαλί τζιν, ο **Jimmy Hendrix**, τη δεκαετία του '70 **στη Νότια Αργεντινή**. Ήταν η εποχή της σκληρής στρατιωτικής δικτατορίας, που γέμιζε τη ζωή μας με μια αδιάκοπη καθημερινή αγωνία και αβεβαιότητα, χρόνια επικίνδυνα για τη δική μου γενιά.

Με φίλους φτιάξαμε αυτό που έγινε η πρώτη μου ροκ μπάντα: **«Ave Rock»**. Είχαμε μεγάλη απήχηση στο κοινό, παρά το γεγονός ότι το συγκεκριμένο είδος της μουσικής εθεωρείτο «προκλητικό» για εκείνη την εποχή και για τα δικά μας δροσερά και γεμάτα ψευδαισθήσεις δεκαεφτά μας χρόνια. Από 'κει και πέρα συνέβησαν πολλά...

Πλησίασα το **Tango** λίγο αργότερα, συμμετέχοντας, ως κιθαρίστας, στα Μουσικό Σύνολο του μαέστρου, **Rodolfo Mederos**, με τον οποίο έπαιξα για εφτά χρόνια. Όσπου μια ωραία μέρα αποφάσισα να συνθέσω τη δική μου μουσική.

Πολλά χρόνια μετά, το 1997, και ύστερα από μια περιοδεία με το μουσικό μου σκήμα στη Γερμανία, την Αυστρία και τη Γαλλία, γνώρισα μια Γερμανίδα κι αυτό ήταν. Το γνωστό μπέιβι: αυτή η γυναίκα ήταν η αγάπη για την οποία ήρθα να ζήσω στο Μόναχο.

Θα ήθελα και οι δυο σας να μου πείτε δυο λόγια για τους συνεργάτες σας, πέραν των αναφερομένων στο δελτίο Τύπου.

L.B.: Μετά τη συνάντησή μας με τη **Γεωργία** και από το ξεκίνημα της συνεργασίας μας, είχα την τύχη να γνωρίσω τους μουσικούς με τους οποίους η ίδια συνεργάζεται, μια ομάδα καλλιτεχνών εξαιρετικής ποιότητας, τόσο σε ανθρώπινο όσο και σε καλλιτεχνικό επίπεδο. Παίρνω πάντα μεγάλη χαρά, κάθε φορά που τους συναντώ στην Ελλάδα και μοιραζόμαστε τη μουσική με την έμπνευση και την αγάπη τους για την τέχνη μας.

Γ.Β.: Για 'μένα η μουσική συνύπαρξη δεν έχει να κάνει μόνο με τις μουσικές δεξιότητες (κάτι που, φυσικό, είναι απαραίτητο), αλλά και με την καλή επικοινωνία. Δεν είναι τυχαίο που πορεύομαι για χρόνια με τους ίδιους μουσικούς, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν είμαι ανοικτή σε νέες συνεργασίες (αλλώς δεν θα είχαμε και βρεθεί με τον Luis!). Ένας συνεργάτης που δεν είναι στο δελτίο Τύπου, αλλά συνοδεύει τις παραστάσεις μας με το bayan, το bandoneon και το ζιστό του κεμάνγκελο, είναι ο **Δημήτρης Αραμπατζής**. Στη σκηνή δεν φτάνει να διεκπεραιώνουμε το πρόγραμμα που έχουμε σχεδιάσει, αλλά να το βιώνουμε ουσιαστικά και να μοιραζόμαστε αυτή την απόλαυση, όχι μόνο με το κοινό, αλλά και μεταξύ μας. Το πιο σημαντικό: πώς είναι δυνατόν να υπάρξει μουσική δημιουργία, αν δεν έχουμε κοινή αισθητική ματιά; Πώς θα συνδεθούμε με μια ραίκότητα, που είναι απαραίτητη για την καλλιτεχνική έμπνευση, πώς θα βρούμε εκείνο το **«Duende»**, όπως το λέει ο **Lorca**, αν δεν συμπλέουμε ενεργειακά;

Πόσο δύσκολη είναι η εξ' αποστάσεως συνεργασία σε μια διακοσγραφική δουλειά που απαιτεί συναναστροφή;

L.B.: Με τη **Γεωργία**, μετά την πρώτη μας επικοινωνία, συνειδητοποιήσαμε ότι είχαμε σύμπνοια, κοινή αισθητική και τρόπο που βλέπουμε την τέχνη μας. Εκείνο που με συνεπήρε ιδιαίτερα ήταν η συνεύρεση των διαφορετικών πολιτιστικών καταβολών και εμπειριών μας. Η ιδέα δε της παραγωγής με ενέπνευσε να γράψω νέα τραγούδια. Η απόσταση δεν ήταν καθόλου εμπόδιο, καθώς ήμασταν βέβαιοι ότι η συνάντησή μας θα ήταν καρποφόρα.

Γ.Β.: Ακούγεται παράξενο, αλλά είναι κι αυτό ένα από τα στοιχεία που μας εξπάρει και μας προ(σ)καλεί. Εργαζόμαστε από απόσταση μεν, ανταλλάζοντας ιδέες, ηχογραφήματα κ.λ.π, αλλά όλο αυτό φαίνεται να λειτουργεί αποτελεσματικά, με την πολύτιμη συνδρομή, βεβαίως, του ηχολήπτη και παραγωγού μας, **Γιάννη Μαυρίδη**. Ακολουθεί μετά, μια σειρά συναντήσεων, για να ολοκληρώσουμε το υλικό μας. Πολλές φορές ο **Luis** έρχεται στην **Αθήνα** ή τη **Θεσσαλονίκη**, πολλές φορές κι εγώ ταξιδεύω στο **Μόναχο** ή αλλού. Όπου υπάρχει θέληση και πόθος, βρίσκεται και ο τρόπος!

Η σχέση και των δύο σας με το λόγο είναι γνωστή και εξαιρετική. Οι στίχοι των τραγουδιών που γράψατε και στα δύο σας άλμπουμ είναι βαθειά ποιητικοί... Ποιοι νιώθετε ότι είναι οι πνευματικοί σας «πατέρες», όσον αφορά στη λογοτεχνία και την ποίηση;

L.B.: Πρώτα απ' όλα, εκτιμώ τα λόγια σας! Όσον αφορά στις επιλογές μου, κάθε φορά που καλούμαι να γράψω στίχους, βρίσκω στα κείμενα των **Homero Manzi**, **Atahualpa Yupanqui** και **Gustavo Leguizamon** τη μέγιστη έκφραση και είναι αυτά που με εμπνέουν την ίδια εκείνη στιγμή που δημιουργώ ένα τραγούδι. Έχουν έναν ευθύ τρόπο να περιγράφουν ένα τοπίο, ή μια αγάπη, ή απλά να μιλούν για τη ζωή, να αγγίζουν την ψυχή. Προτιμώ αυτή την άμεση και καθημερινή γλώσσα, παρά την υπερβολική χρήση των μεταφορών. Το αστικό τραγούδι (**Cancion Urbana**), ένα γνωστό είδος στην **Αργεντινή**, είναι αυτό με το οποίο, κυρίως, ασχολούμαι. Πρόκειται για έναν τρόπο να γράφει κανείς με λόγια απλά, αλλά αληθινά, για τις ποικίλες περιπέτειες των ανθρώπων της πόλης κι επίσης να μιλά για την ίδια την πόλη και να ανακαλύπτει ξανά την ιστορία της.

Γ.Β.: Αν και στο συγκεκριμένο άλμπουμ συμμετέχω με λίγες φράσεις σ' ένα μόνο τραγούδι (**«Loca en Nubes»**), πράγματι, πέρα από τη μουσική, η γραφή ήταν για 'μένα, ανέκαθεν, ένας βασικός τρόπος να εκφράζομαι. Κουβαλά μέσα μου την παράδοση και τους ποιητικούς τρόπους των παππούδων μου (**Κρήτη** και **Μικρά Ασία**). Αγαπώ την ποίηση, τον στίχο, το μικροδιήγημα, το θέατρο, θαυμάζω τη γραφή του **Νίκου Καρούζου**, του **Νίκου Γκάτσου**, της **Άνας Νικολακοπούλου**, αναζητώντας, ωστόσο, πάντα, αυτό που λέμε «ιδιοφυΐα», τον δικό μου τρόπο να δημιουργώ.

Έχετε κάνει ή θα κάνατε live streaming; Ποια είναι η γνώμη σας για αυτό τον συναυλιακό τρόπο, που λόγω των καταστάσεων χρησιμοποιήθηκε πολύ τελευταία;

L.B.: Το live streaming είναι, φυσικά, ένας ακόμη εναλλακτικός τρόπος έκφρασης, αλλά δεν μπορεί να συγκριθεί με μια συναυλία, όπου η επαφή με το κοινό είναι απευθείας. Παρόλ' αυτά, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες, εμείς οι καλλιτέχνες, όπως όλοι, θα πρέπει να απέχουμε από ορισμένα πράγματα και να σκεφτούμε πώς θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε με τη ζωή και την τέχνη μας. Δεν έχουμε, ακόμη, σκεφτεί με τη Γεωργία να κάνουμε ένα live streaming, αλλά οπωσδήποτε είναι πολύ πιθανόν...

Γ.Β.: Μια που το θέτετε ως θέμα, προτείνω, λοιπόν, στον **Luis**, να το δούμε για το μέλλον, εφόσον, βέβαια, οι συνθήκες το απαιτήσουν ξανά (κάτι που, φυσικά, απευχόμαστε...). Οπωσδήποτε, είναι μια διαφορετική εμπειρία, σαν ένα «ραντεβού στα τυφλά», όπου δεν έχεις την άμεση αίσθηση του κοινού που σε παρακολουθεί, κάνοντας δύσκολη έως αδύνατη τη ζωντανή αλληλεπίδραση. Το αντιλαμβάνομαι σαν κάτι ανάμεσα στο στούντιο, όπου παίζεις μουσική χωρίς κοινό, εστιάζοντας στην υλοποίηση ενός project, και στην τυπική συναυλία, όπου ό,τι συμβαίνει είναι σε ενεργό χρόνο και συμπεριλαμβάνει την αντίδραση ενός ζωντανού κοινού. Στο **live streaming** έχεις απέναντί σου ένα διαμεσολαβημένο κοινό, του οποίου οι αντιδράσεις καταγράφονται μεν ηλεκτρονικά, αλλά η ζωντανή επαφή δεν μπορεί να υποκατασταθεί στην ουσία της. Βεβαίως, οι διάφοροι περιορισμοί, όπως έχουν δείξει τα πράγματα, μπορούν να αποτελέσουν ένυσμα για νέους τρόπους επαφής και επικοινωνίας. Άλλωστε, χωρίς κανόνες και περιορισμούς είναι αδύνατο να υπάρξει ακόμη κι αυτή η ίδια η καλλιτεχνική δημιουργική πράξη.

Τα καλλιτεχνικά (και μη) σχέδιά σας στην ΜΚ εποχή; (Μετά τον Κορωνοϊό).

L.B.: Κανείς δεν γνωρίζει ακόμη πώς θα είναι η εποχή μετά τον κορ